

(سخنران تیرماه)

جهانی شدن و روابط عمومی

(روابط عمومی معنایی Semantic Public Relation)

دکتر امید علی مسعودی

رئیس دانشکده ارتباطات دانشگاه سوره

۱۱

روابط عمومی الکترونی به تولید خبر
می پردازد و روابط عمومی معنایی
به تولید معا.

کارگزار روابط عمومی الکترونیکی،
خبرنگار است و کارگزار روابط
عمومی معنایی، مفسر

و تصویری نیز، صرف نظر از زمان و مکان قابل دسترسی شدند. به عنوان نمونه استفاده از فیت‌های RSS در وب دو مقدور شد. (جریان دو سویه اطلاعات؛ دادن اطلاعات و گرفتن اطلاعات). پس از گذشت چند سالی دیگر، بشر، وارد فضای جدیدی شد که علاوه بر داد و ستد اطلاعات، قادر به نوعی هستی شناسی و anthology گردید به نام وب سوم. وب سه، حوزه داد و ستد، تعامل و تصمیم گیری است. وب سه، حوزه فعالیت و جستجوی نرم افزارهای agent و پاسخگویی کامل به همه مخاطبان است. در وب یک و دو، مخاطب، تنها، درخواست می کرد و دنیای وب به او پاسخ می داد. در حالیکه در وب سه، با توجه

به پردازشها و خواسته های مطرح شده و تجزیه و تحلیل آنها، این نرم افزار است که به جای مخاطب تصمیم می گیرد. از همینجا می توان تفاوت میان روابط عمومی الکترونیک و روابط عمومی Semantic را استنتاج کرد. برای درک این تفاوت، از یک تقابل دو تابی استفاده می کنیم، در یک سو، روابط عمومی الکترونیک واقع است و در سوی دیگر، روابط عمومی معنایی.

روابط عمومی الکترونیک به مخاطب برای تصمیم گیری کمک می نماید. به عنوان مثال روابط عمومی الکترونیک برای انجام یک عمل تبلیغاتی، چند راهکار پیشنهاد می کند که فرد، خود باید تصمیم گرفته و یکی از آنها را انتخاب کند. پس، روابط عمومی الکترونیک، تنها می تواند برای تصمیم گیری به مدیریت، کمک نماید. این در حالی است که در فضای وب سه، Semantic pr خود، تصمیم گیرنده است.

مجسمه و یا مدیریت، خواسته های صوتی در فضای مجازی وب دو، فایل های صوتی

با ذکر این جمله که معمولاً حرف های تازه، بحث برانگیزند. بحث خود را شروع می کنیم: جهانی شدن تحولات عظیم عرصه فناوری های نوین ارتباطی و روابط عمومی معنایی که تحقق آن در آینده ای نزدیک، پیش بینی می شود، سه رأس یک مثلث را تشکیل می دهند.

آنچه از اهمیت بسیاری برخوردار است، تأثیر، فناوری ها و تحولات فناورانه بر اجتماع انسانی است. یک دیدگاه نظری در رابطه با این تأثیرات، دیدگاه مارشال مک لوہان، استاد کانادایی ادبیات تطبیقی است که نظریه دهکده جهانی را مطرح می کند و دیدگاه دیگری که در تقابل با نظریه مک لوہان است، دیدگاه مانوئل کاستلر است که معتقد به کومه های انسانی در ارتباط با هم است. به عبارتی دیگر، در نظریه کاستلر، اجتماع مشکل از انسان های پراکنده ای است که با یکدیگر در ارتباطند.

در عرصه جهانی شدن و در جریان پیدایش شکل جدیدی از روابط عمومی، سه بعد اقتصاد، سیاست و فرهنگ، دخیل بوده اند. با پیدایش شبکه اینترنت، انسان، سه مرحله تاریخی را پشت سر گذاشته است. برخی کارشناسان، معتقدند که، هر ده سال یکبار، پسر شاهد یک تحول است. ده سال اول با پیدایش اینترنت همراه بود که جهان را دستخوش تحولی شبکه ای کرد. دنیای مجازی وب یک در دل دنیای آدمیان زاییده شد و پسر، این امکان را به دست آورد که اطلاعات (Data) را صرف نظر از زمان و مکان در صورت نیاز، در اختیار داشته باشد. (جریان یک سویه اطلاعات). چند سالی به طول انجامید تا این تحول عظیم با پیدایش وب دو، تکامل یافته تر شود. در فضای مجازی وب دو، فایل های صوتی

ها، گفتمان آشنا بود، در این فضای فرا متنی غنی شده مجازی، انسان در حال تبادل و لینک یا اسماں هاست.

فلورین بیه ته می گوید: مک لوهان، در جریان جنگ و یستاد، می دید که هموطنان کانادایی اش با اینکه در جنگ، شرکت ندارند و اصلاً جنگ به آنها، مربوط نمی شود، اخبار آن را از طریق شبکه های تلویزیونی امریکا، دنبال می کند و درست همانند شهر ونلان امریکایی که خود در گیر جنگ هستند، ابراز احساسات می کند و این تنه، نشانگر تاثیر فراگیر و عمیق رسانه است و بس.

در سال ۱۹۶۸، یعنی ۲۳ سال پیش از پوشش تماشای جنگ جهانی خلیج فارس، مک لوهان گفته بود: جنگ و یقیناً، اگر او لین جنگ از نظر تجاوزگری نیست، اما نحس‌ترین جنگ به لحاظ گستردگی دامنه مخاطبان رسانه‌های دیداری است. همین تجربه بود که مک لوهان را به سوی نگرش به همه جهان، به مثابه یک جامعه بزرگ، یعنی دهکده جهانی، رهنمون شد. او پیش بینی کرد که رسانه‌های الکترونیک، سبب ایجاد روابط آنی در بین جوامع شده و در نتیجه این حضور همه جانی و فراگیر، مرزهای فیزیکی از بین رفته و نوعی تعجیس کامل، ایجاد خواهد شد. این پیش بینی مک لوهان ناظر بر مرحله وب یک است. نظریه دیگری در مقابل این نظریه مشهور مک لوهان وجود دارد که می‌گوید: امروزه، بشر با وب معنایی و در واقع، تخصصی تر شدن و محدودتر شدن فعالیت‌های بشر و عمیق‌تر شدن آنها، روزبر و است. این نظریه به individual cottage معتقد است و می‌گوید: بشر، با کومه‌های انسانی مواجه خواهد بود که با دهکده مک لوهان، متفاوت است.

بینترنست، جوامع ملی را به جوامع جهانی،
تبديل خواهد کرد. و این از طریق اتصال به
مودت‌های جستجوگری که اطلاعات فرا منتهی
را با داده‌های بسیار متفاوت، می‌یابند. صورت
می‌پذیرد، مانوئل کاستلر، برخلاف مک‌لوهان،
اعتقاد است که اطلاعات، به صورت پر اکنده
در نزد هر فردی از این‌ای بشر خواهد بود و
هر کس، خود به تنهایی، یک دنیایی است. دنیا
کوچک نمی‌شود، این آدم ها هستند که بسیار
بزرگ می‌شوند. دنیا بزرگ نمی‌شود، آدم های
دنیا به قدر یک حفاظان، هم‌گم شوند.

ستانبر آنچه گفته شد، در فضای وب یک روابط عمومی انکترونیکی، شکل گرفت. در

برورد به حوزه Content analyse و تحلیل محتوا در همین دوره و برای تبیین و تحلیل عالمی‌های ها و بیانی‌های دشمن، برای اولین بار، مورد استفاده قرار گرفتند. در زمان جنگ ویتنام نیز که تلویزیون روی کار آمد و سبب شد که دامنه جنگ امریکا در ویتمام به افکار عمومی سراسر دنیا کشیده شده و مخالفان و مخالفان سیاسی را پیدا کردند. در جنگ خلیج فارس که در راه جنگ میان بوش پدر و صدام بود، همچنین خبرگزاری به جز CNN حق خبررسانی در حوزه این جنگ را نداشت. در جنگ افغانستان، شبکه جهانی الجزیره، این انحصار اطلاع رسانی را شکست و در ادامه، شبکه العالم نیز وارد یین حوزه شد و در اطلاع رسانی درباره جنگ عراق، در صدر قرار گرفت. اینک اینترنت، دنیا را دگرگون کرده است. وب، وبلاگ‌ها و جستجوگرهایی که از دهه ۱۹۹۰ تاکنون بتبادل اطلاعات و ارتباطات را دیگر گونه تغییر دادند. پس از پیدایش موبایل، خبرگزاری موبایلی نیز، شکل گرفت و هم اکنون در سوئیچ Mobile Journalism این اندازی ندارد است. اگر قرار باشد به وسیله موبایل توانیم، بینیم و بشنویم، می‌توانیم صحنه‌ای را روزنامه ها را هم بخوانیم. با این مقدمه از اینچنان فشرده در حوزه حوادث الکترونی، به نظریه مارشل مک لوهان می‌رسیم که در حدود چهل سال قبل، پیش بینی کرده بود، جهان به یک دهکده بزرگ تبدیل خواهد شد که خصوصیات قبیله‌ای را در مقیاسی وسیع، محفوظ می‌دارد. و ما امروز می‌بینیم که با ممکنات ماهواره‌ای و ظهور دنیای وب، گره مین. چنان کوچک به نظر می‌رسد که به اتفاق گویی ابعاد یک دهکده را یافته است. مک لوهان می‌گوید: همانگونه که در یک دهکده است، روابط انسان‌ها، بین فردی است، در هکده جهانی و با حضور رسانه‌های جدید نیز، روابط انسان‌ها با یکدیگر، در همه جا و بر زمانی، بین فردی خواهد بود. به این معنا که صفة انسان‌های روی کره زمین، درست مثل انسانکنین یک دهکده کوچک، می‌توانند با هم روابط داشته و حتی یکدیگر را ببینند، البته در همان رسانه‌ای بسیار غنی شده مجازی، در این فضای مجازی، هر کاربر، در مورد موضوع مبنی شده مجازی، هر کاربر، در مورد موضوع بزرگتر خود با یک نیسک، به اطلاعات بسیار را متنی است. اگر در یک دهکده کوچک، انسان‌ها در یک متن کوچک بودند و گفتمان

را ارائه می‌دهد و Semantic Public Relations با توجه به شرایط و اطلاعات موجود، تنها راه حل مناسب را ارائه کرده و در واقع، در مقام تصمیم‌گیری قرار می‌گیرد. روابط عمومی الکترونیک (بهتر است بگوییم روابط عمومی الکترونی) مشاور سازمان و یا مدیریت سازمان است و در ضمن راهنمایی و ارشاد، نهایتاً به اجرای دستورات مدیر ارشد می‌پردازد. اما به روابط عمومی معنایی، تقویض اختیار شده است. و این قدرت را نرم افزارها و تکنیک‌های جادویی وب سه در اختیار روابط عمومی فرار می‌دهند. روابط عمومی الکترونی به تولید خبر می‌پردازد و روابط عمومی معنایی به تولید معنا. کارگزار روابط عمومی الکترونیکی، خبرنگار است و کارگزار روابط عمومی معنایی، مفسر. در روابط عمومی الکترونی، با اطلاعات پراکنده‌ای سروکار داریم که گاه، طبقه بندی و آرشیو نمودن آنها، بسیار دشوار است. در حالیکه در روابط عمومی معنایی، با تجمعی اطلاعات روپرتو هستیم و نه تفجیح اطلاعات. روابط عمومی الکترونی، با مشکل نظرارت بر داده‌ها و اطلاعات، روپرتو بود که، به تدریج و با شکل‌گیری جامعه Survey and Society در وب سه و پدیدار شدن روابط عمومی معنایی، کارگزار روابط عمومی قادر نظرارت بالایی می‌باشد. و اما همه این وقایع، زمانی اتفاق می‌افتد که سه پدیده، به عنوان سه زاویه یک مثلث، فضا را برای روابط عمومی، آماده کنند. فناوری‌های نوین ارتباطی، زمینه را برای ظهور پدیده جهانی شدن در عرصه سیاست، تفاصیل و فرهنگ، فراهم می‌کنند و دست آخر، روابط عمومی معنایی شکل می‌گیرد.

به عنوان مثال، در زمان جنگ داخلی امریکا، روابط عمومی الکترونی بر فضای ارتباطی اطلاعاتی حاکم بود، شوه های خبر وسیعی دگرگون شد. بیش از این رویداد، خبرها به سهک تاریخی، تنظیم می‌شدند. بر ضمن مخابرات خبر، چنانچه سیم های متنگلایف قطع می‌شدند، ارسال متن خبر، نیمه تمام می‌ماند. عصارة مطلب و لید خبر را می‌گرفتند و به روایت خودشان، داستان آن خبر را می‌نوشتند. در طول سال های بعد، که جنگ جهانی دوم، از اختیاع رادیو، بسیار متأثر شد، تکنیک های جنگ روانی در بحوزه جنگ جهانی دوم و تحت تأثیر کاربردهای رادیو، وی کارآمد. تکنیک های اقناع مخاطب با

قالب متادیتا، در کد صفحات وب نمی‌آیند و این برای کاربر، غیرقابل مشاهده است اما کامپیوتر، قادر به خواندن آنهاست.

با مطالعه رمان مشهور صد سال تنهایی گابریل گارسیا مارکز، خواننده به همین *anthology* مورد اشاره می‌داند، بی می‌برد. در این رمان، آدم هایی که مرده اند، دوباره زنده می‌شوند. این آدم‌ها، گاهی نام عمه، گاهی خاله، گاهی عمرو و گاهی نام دایی به خود می‌گیرند. گاهی این آدم‌ها، در حدوود، ده تا اسم دارند و این، خواننده را، وارد جریان سیال ذهن می‌کند. گفته می‌شود که سبک رمان صد سال تنهایی، سبک رئالیسم جادویی است. و من می‌گویم که فضای وب معنایی نیز، به نوعی، رئالیسم جادویی است. با این تفاوت که در وب سه، مخاطب، تنها، تمام روابط را درک می‌کند، اما در رمان گابریل گارسیا مارکز، مخاطب می‌تواند پیدا کند، یکی از پرسنژهای رمان به نام رمدووس خوشگل، هنگام پهن کردن ملحفه‌ها، همراه با پروانه‌ها، پرواز می‌کند و می‌رود. در عالم واقع، این اتفاق هرگز روی نمی‌دهد اما، در وب معنایی، این اتفاق می‌افتد. یعنی هر آنچه که در تصور بگنجد، ممکن است بعدها، رخ بدد.

در باب تحولات فناوری در بستر اقتصاد و سیاست، کاربران ایرانی تا چه حد می‌توانند از وب معنایی بهره مند باشند؟ مشکلات موجود در ایران و در این رابطه عبارتند از: عدم گستردگی پهنهای باند، سرعت پایین و عدم دسترسی. منشأ این مشکلات به سیاستگذاری‌های مبنی بر چشم انداز جمهوری اسلامی ایران باز می‌گردد.

از سوی دیگر قسوانین موجود و فرنگ رایج نیز می‌تواند به مثابه عناصر مشکل آفرین در این راستا، قلمداد شوند. این در حالی است که در اروپا، با تأسیس سازمان تجارت جهانی WTO و بعدها GATT، و پیش آمدن مباحث دور اروگوته و برداشتن موانع گمرکی، بخشی از مشکلات در حوزه اقتصادی، مرتفع شد. همچنین، در حوزه مالکیت رسانه‌ای و خصوصی سازی آن، اروپا، پیشگام بوده و این زمینه را فراهم کرده است که اشخاصی که توانمندی مالی و ابتكارات خلاقانه بیشتری دارند، مالکیت رسانه‌ها را نیز داشته باشند و این سیر، رویه سوی وب معنایی خواهد داشت.

روابط عمومی‌ها نیز، از این پس، به جای

قلم نمی‌افتد، قدرت نظارت، به شدت افزایش می‌باید. تمام این امکانات موجود در وب سه، قابل تغییض به روابط عمومی است.

وب سه، تنها را عبارات کلیدی را جستجو می‌کند، مضامین درخواستی را نیز، تفسیر می‌نماید و حتی، مضامین دیگری را در ارتباط با مضامون درخواست شده، پیشنهاد می‌دهد. در عرصه تعاملات پیچیده حوزه تبلیغات، استفاده از امکانات وب سه، دستاوردهای شگفت‌انگیزی به دنبال خواهد داشت.

حجم عظیمی از اطلاعات در فضای مجازی وب سه، متمرکز است که توسط agent‌ها که همان نرم افزارهای جستجوگر تحلیل کننده بسیار بزرگ هستند، قابل دسترسی خواهد بود. این جستجوگرهای مفسر، به مثابه دستیاران شخصی کاربران، عمل خواهند کرد.

وب سه، در تعامل با روابط عمومی وب سه، خواهد بود. ماجراجویی که در وب سه، اتفاق می‌افتد، به نوعی، هستی شناسی است.

هستی شناسی در فضایی که اصلاً فضای نیست. اطلاعات به مثابه موجودات این هستی به شمار می‌آیند. سلول‌هایی که همه چیز را در خود ذخیره دارند و از قدرت ساماندهی بسیار بالایی برخوردارند و اگر درست، مورد استفاده قرار نگیرند، تهدید کننده خواهند بود. Anthology، فایلی است که رابطه میان گروهی از عبارات را تعریف می‌کند. روابط عمومی الکترونی، هرگز وارد حوزه تعریف نمی‌شود و فعالیتش محدود به تشخیص و شناخت است.

یک مثال برای روشن تر شدن بحث: واژه cousin کلمه‌ای است که عموزاده، دایی‌زاده، عمه‌زاده و خاله‌زاده و تمام سانسی را که پدر بزرگ و مادر بزرگ مشترک دارند را در زبان انگلیسی، به صورت یکجا متابدر می‌کند. وقتی این واژه را وارد فضای وب سه می‌کنیم؛ وب سه که آن لاین است، مجهر به agent هاست، به تمام هویت‌ها و ID‌ها، متصل است و اطلاعاتی مربوط به همه افراد را در هر نقطه‌ای که باشند، دارد. Anthology، وب معنایی، سلسله النسب و هر یک از نقش های فامیلی را تعریف می‌کند. وب سه همه نسبت‌ها را می‌شناسد و تعریف می‌کند و به آنها معنا می‌دهد. وب معنایی هرگز در شناسایی خطای نمی‌کند. Anthology‌ها در

این دوره که عصر پایگاه‌های اینترنتی غیر تعاملی بود، کاربران، تنها بازدید کنندگان از اطلاعات بودند و هیچگونه تعاملی با فرستنده پیام نداشتند. در فضای وب یک، داد و ستد اطلاعاتی به معنای اینتراتکتیو (interactive) که مامی شناسیم، وجود نداشت. در فضای وب

دو، کاربران توانستند، نظرات خود را، روی وب، از آنده دهند. این فضای کتابخانه ای شبیه درخواست شده، پیشنهاد می‌دهد. در عرصه تعاملات پیچیده حوزه تبلیغات، استفاده از امکانات وب سه، دستاوردهای شگفت‌انگیزی به دنبال خواهد داشت.

حجم عظیمی از اطلاعات در فضای مجازی

وب سه، متمرکز است که توسط agent‌ها که همان نرم افزارهای جستجوگر تحلیل کننده بسیار بزرگ هستند، قابل دسترسی خواهد بود. این جستجوگرهای مفسر، به مثابه دستیاران شخصی کاربران، عمل خواهند کرد.

وب سه، در تعامل با روابط عمومی وب سه، سر و کار دارد. روابط عمومی امروزین، Semantic pr Assistant professor دنیای وب سه، هستی شناسی است.

است: با این تفاوت که به جای نظریه پردازی، پیشتر به کار توضیح نظریه‌ها و اجرایی کردن آنها، با شیوه‌ای درست و استاندارد، مشغول است.

وب سه، همه چیز را در مورد همه کس می‌داند. در دنیای مجازی وب سه، تنها با یک خواسته کاربر، همه چیز مهیا می‌شود. به عنوان مثال اگر شخصی بخواهد، در کنفرانس A، واقع در شهر B، در زمان C با شرایط D و با هزینه E، حضور پیدا کند، وب سه، که تمام اطلاعات مربوط به آن شخص را دارد، برنامه این سفر و شرکت در کنفرانس را بی‌هیچ نقصی تدارک می‌بیند. و اما وب سه، چگونه همه اطلاعات را راجع به همه افراد دارد؟ از آنجایی که همه چیز الکترونیک خواهد شد با حضور تراشه‌های بسیار کوچک به نام RFID که تمام مشخصات فردی از جمله وضعیت حساب بانکی، درآمد، شغل، سلامت و ... افراد را در خود ذخیره کرده اند، وب سه قادر به اداره امور خواهد بود.

این تراشه‌های بسیار کوچک که حتی قابل تزریق به زیر پوست نیز می‌باشند، از طریق ۲۶ ماهواره موجود در فضای کنترل شده و اطلاعات موجود در آنها آنالیز می‌شود و سپس به مرکز ارسال می‌گردد. زمانی که اطلاعات به شدت کامل است و حتی کوچک ترین داده‌ها نیز از

اینکه در کار طبقه بندی و گریش گری یعنی به جای gate keeper بودن، لاجرم باید Present باشد.

فناوری به ما کمک خواهد کرد که درست تصمیم گرفته و درست نیز عمل نماییم. در این فضاء، مخاطب روابط عمومی active است و سواد رسانه‌ای بالای دارد. بنابراین روابط عمومی ناگزیر از پیش رفتن به سوی وب معنایی و خدا حافظی با وب یک و وب دو است. این زمان، فرصتی برای گزینشگری نیست. زمان و مکان در هم تبینه و بسیار فشرده‌اند. آن لاین بودن، شرط بقای هر مجموعه سازمانی است.

روابط عمومی‌های دنیای امروز ارائه دهنده هستند. آینه تمام نمای عملکرد یک سازمان؛ اینکه در یک سازمان چه اتفاقاتی در جریان است، سازمان به کجا می‌رود و آینده اش چه خواهد بود.

وب معنایی، در خدمت روابط عمومی است و اما چگونگی بهره‌مندی از وب معنایی؛ اولین شرط، دستیابی به معنایت، یعنی فرآیندی دانش‌های نوین، چرا که با افزایش سطح سواد رسانه‌ای مخاطب، توقعات و انتظارات او نیز افزایش می‌یابد و روابط عمومی باید در چنین شرایطی قدرت لازم برای تصمیم‌گیری را داشته باشد.

دومین شرط: توانایی پردازش معنایت و شرط سوم، ارائه معنایت. در اینجا، می‌بینیم که نظرات بر دیتاها، مسئله ساز است، چرا که دامنه گسترده تجزیه و تحلیل معنایی بسیاری از داده‌ها به حوزه مسائل شخصی کشیده می‌شود. بنابراین مهم است که برای بر حذر بودن از تشیش، تحلیل معنایی داده‌ها را مدیریت کنیم تا در بیراهه و برای مقاصد غیر اخلاقی، استفاده نشوند.

به طور خلاصه، انسان در وب یک، دسترسی داشت، در وب دو، وارد فضای مشارکت شد و در وب سه، راهنمای گردید. مفهوم جهانی شدن از اواخر قرن بیست و با موج سوم تجدد، شکل پشت سر گذاشتم و این درست همان روندی است که سابق بر این، اروپا و امریکا نیز، پشت سر گذاشته تا به این پایه رسیده‌اند.

وب‌های موفق، وب‌هایی بوده‌اند که اول از شاخت خودشان، شروع کرده‌اند و نه از پرداختن به مسائل دیگران. برای داشتن دنیایی شفاف و کامل و درست، یا باید انقلاب اطلاعاتی را پذیرفته و باقی بمانیم و یا از بین

خواسته
یا ناخواسته
تکنولوژی، ما
را به سوی جهانی
شدن، سوق می‌دهد.
اطلاعاتی را که ما اکنون
محفوظ می‌داریم، دیر یا
زود با سایر اطلاعات در سطح جهان.
لیکن بیدا می‌کند و این شبکه،
هیچ پلیسی ندارد.
نکته دیگر در رابطه
با وب معنایی این
است که ردپای کارتل

برویم.

با بیوستن به دنیای مجازی وب سه، با آموزش، پژوهش، ابزارهای پیام رسانی و تبلیغات، کنفرانس‌ها و سیمنارها و چشیده‌های همچنان سروکار داریم. اما با دستیاری و برنامه‌ریزی یک فضای به شدت غنی شده‌کترونی.

بنده، معتقدم که با وجود e-book‌ها و بسیاری دیگر از پدیده‌های فناورانه کترونی، در آینده، همچنان کتاب‌های کاغذی حضور خواهد داشت. دیوار نویسی و توزیع پلاکاردهای بزرگ و صهیونیسم نیز، در این فضاء همچنان موجود است. در نهایت پیشنهاد می‌کنم که اگر به واقع قصد ورود به وب معنایی را داشته و می‌خواهیم افق آینده مان، افقی جهانی باشد، می‌بایست گام به گام عمل نماییم. محلی شروع کنیم، ملی عمل کنیم، منطقه‌ای حضور داشته باشیم و جهانی بیندیشیم. برای ارتباط با دنیای خارج، از طریق نشریات کترونیک و ویلگ و ...

نخست باید، یک پروژه کاملاً بومی شده را پشت سر گذاشتم و این درست همان روندی است که سابق بر این، اروپا و امریکا نیز، پشت

سر گذاشته تا به این پایه رسیده‌اند.

وب‌های موفق، وب‌هایی بوده‌اند که اول

از شاخت خودشان، شروع کرده‌اند و نه از پرداختن به مسائل دیگران. برای داشتن دنیایی شفاف و کامل و درست، یا باید انقلاب اطلاعاتی را پذیرفته و باقی بمانیم و یا از بین

باید در انجمن روابط عمومی ایران به فکر Semantic Public Relations باشیم.